

Odlomek iz skritega življenja.

(Spisal J. Budin.)

(Revna dijaška sobica. Bled mladenič, pišoč pri slabo sveteči svetilnici. Ko se zavesa dvigne, piše še nekaj časa, potem nehavši:)

Dovolj za danes! Že pojema luč — —
Kakó oči so jele me skeléti! . . .
Pa čuvam naj se radi bolnih pluč,
Ostró glasé zdravnikovi se svéti . . .
Verjamem mu, da dobro mi želi,
A biti mirnemu mi ni mogoče:
Temà se mislij v duhu mi rodí,
In sili vèn in mirovati noče.

(Vstane.) Sedaj k počitku! Pač bo pozno
že —

Na ulicah ni čuti več koraka . . .
Vse tiho! . . . Čuj! Zdaj bíje . . . ena,
dve . . .

(Tiho nadaljuje.) Dvanajst! . . . Polnoč pri-
jazna, znanec čaka,

Podaje róko ti v iskrén pozdrav:
Saj ti najljubša meni si družica,
Ti néma priča si skrbij, težav,
Ki kruto mi orjó še mlada lica.
Neznan obraz tvoj mnogim je ljudem,
Mené, da je vesel in jasen, mnogi,
Ki sanjajo samo sladkó o njem,
Ali pa zró v prijateljskem ga krogi.
Skrivnostno tvojo moč pozna le ta,
Ki te s solzami preželjno pozdravlja,
Ki z nova poživiš mu up srcá,
Ko spet en dan trpljenja se poslavlja.
Vesele nade, glej! budi tvoj dih
V zamrlih prsih mi, da tudi meni
Število dnij poteče enkrat zlih,
Napoči pa trenotek zaželeni,
Ko duh otrese sužnjih se vezij
In čilo vspnè se k slobodnemu vzletu:
Trpljenja konec bode in skrbij,
Slovó brezsrčnemu porečem svetu.
Pomoči ne bom prosil ga solzèč,
Pri miru pustil s svojo ga nadlogo;
Ne bo poslušati mi treba več

Gorkih besed: »Saj vrednejših je
mnogo!«

Ne bom orodje mrtvo, zdravja tat,
Posojal ne bedakom časa, glave,
Ne pozno v noč sestradan legal spat —
Da sèn bi vsaj olajšal mi težave.

A mati, dobra mati pa za zmir
Preselijo tedaj se k meni v mesto:
Da bil sem jim bridkostij vednih vir,
Povračati jim čem z ljubavjo zvesto.
(Vneto.) A nekomu ohranim še srcé,
In srečen sem, nikdar ga ne pozabim:
Dijak — trpin! uboštva vse gorjé
Znajoč, v bodočnost z upom zroč le
slabim:

S teboj kot brat deliti čem svoj
kruh, —
Kot brat deliti vse skrbi moreče,
In miroval ne bode prej mi duh,
Dokler ti ne zazrèm v očesu — sreče.
(Poloti se ga globok kašelj. Nekaj časa molk.)
Kakó vsak dihlej mi je zdaj težak,
Kot oster nož mi nekaj v prsih
reže . . .

Pa upanju naj dá slovo dijak?
Saj pride pomlad, in — bolest odleže.
(Iznova in še huje kašlja.)

Neskončni Bog! Ti dobri oče moj,
Ki znano Ti je, kaj trpim sirota,
Ne pahní me v pogubni smrtni boj,
Naj vendar čuva Tvoja me dobrota.
Ozri na mojo se mladost kipečo,
Ozri na klic otroka-siromaka,
Molečega za materino srečo;
Ozri na solze se, ki jih pretaka
Svoj rod srčno ljubeči sin! — — —
(Luč zadnjič zaplapolá in — ugasne. Tema. Molk
nekaj časa.)

O, Bog!
 Prestrašna misel v duhu se poraja:
 Mar kot ta luč mi žitja mine tok?
 (Pade na koleni z razprostrtima rokama.)
 Ko v silni žalosti mi duša zdvaja,

Dobrotno ne zavrzi me nebó!
 Ki vse stvari od vekov si ljubilo,
 Z očetno še nad mano zdaj rokó
 Mogočnega razgrni varstva krilo!
 (Klečeč nasloni se na mizo. Tišina. — Zavesa pade.)

Gostačeva hči.

(Spisal T.)

(Konec.)

Korenovemu hlapcu pa se je godilo ta večer prav dobro. Že celo popoldne je praznil s tovariši v krčmi bokale. Družba je bila jako živahna: žabarja Šimna je imela v svoji sredi. Niti beliča ni imel v žepu, a vendar je pil kakor goba, saj je plačeval »Korenov bogatin«, tako ga je danes hvaležno klical. Zgovoren je bil možiček, da že davno ne tako; vse krotke in pikre zabavljice, ki so se vsipale nanj, niso ga mogle ozlovolti.

»Šimen, kako pa se bodeta spogledala doma s staro?« draži ga nekdo.

»Ne bil bi rad v tvoji koži«, posmejuje se drugi.

»Vse kosti ti bode premlela«, plaši ga tretji.

»Šimen, ne boj se! Saj sva blizu. Kar pokličí, ako bo kaj hudega!« ponudi se nekdo.

»E, kaj se repenčíte?« zareži žabar, navidezno jezen, in potegne požirek. »Ko bi vas mlada vaša kri ne opravičevala, primaruha! vse bi vas na glavo postavil . . .«

Silen smeh nastane.

»No, ali ste znoreli?« zakliče mlad, visokorasel hlapec, v tem hipu v sobo stopivši.

»Jaka, Jaka!« vpijejo vsi h krati.

»Samo še tebe smo pogrešali! Kje neki si se potikal? . . . Na, pij!« slišijo se glasovi z raznih strani.

»Sem-le prisedi, k meni, Jaka!« povabi ga Korenov »bogatin«, ter se odmakne nekoliko po klopi, da priredi prostor.

»Andrej daje danes zanj«, hvalisa oni, ki si je v kotu za mizo odbral najvarnejše mesto.

»Saj lahko daje«, dostavi Jaka, kakor bi to ne bilo nič čudnega.

»Sedaj pa povej kaj novega«, poseže vmes Andrej, kakor bi se branil take hvale.

»Ha, ha, ha!« zakrohoče se novi gost na vse grlo. »Nekaj posebnega vem, sam sem videl z lastnimi očmi. Andrej! to bi te pogrelo, ko bi vedel, kar jaz vem . . .«

»Ako res kaj veš, pa povej!« sili nestrpno oni v kotu. »Saj nismo otroci!«

»Ha, ha, ha!« roga se Jaka še glasneje in škili na soseda. »Ti, Korenov, s tvojo poroko ne bode nič. Zakaj pa tako malo paziš na nevesto?«

Ona si 'zbira drugega

In za-te ne mara nič več,

zakroži z ubitim glasom in se še oblastneje kremži.